

SIRIA - O TABLĂ DE ȘAH FIERBINTE

Virgil ANDRONACHE

Facultatea de Științe Socio-Umane,
Departamentul de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene
Absolvent Masterat: Diplomația Apărării
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Abstract: *Intersecția intereselor fostelor puteri coloniale, Marea Britania și Franța, în Orientul Mijlociu, a cultivat de-a lungul timpului, cu precădere în Siria, neîncrederea între fracțiunile etnice și religioase existente în această zonă. Războiul Rece a sporit această neîncredere. Prezența rusească și sprijinul față de regimul de la Damasc, au complicat și mai mult „jocul geopolitic” regional. Pe de altă parte, opoziția față de regimul Bashar-al-Assad, încurajată de Arabia Saudită și Turcia, s-a manifestat prin apariția unor conflicte interne sângeroase, cu mii de victime și enorme pierderi materiale. Siria a devenit astfel „tabla fierbinte de sah” a Orientului Mijlociu.*

Keywords: chessboard, cultivate, poisoned apple, mosaic, visibility, threshold, queen, control

Într-o primă fază declanșarea „Primăverii arabe”, la sfârșitul anului 2010, a părut a nu afecta regimul autoritar de la Damasc, al lui Bashar-al-Assad. După moartea tatălui său Hafez al-Assad, acesta conducea Siria, de zece ani de zile, cu o mână de fier și nimic nu prevestea evenimentele ce urmau să se întâmple. Totuși, un studiu mai atent al istoriei recente a Siriei ne-ar fi dezvăluit amănunte interesante, referitoare la o anumită chimie a geopoliticii regionale. Rădăcinile evenimentelor desfășurate în Siria, după anul 2011, le găsim cu ușurință în opțiunea aleasă de generalul Gouraund, în anul 1920, vis-a-vis de politica ce urma să o aleagă, în calitate de înalt comisar francez pentru Levant¹. Acesta a preferat să *cultive* pe mai departe animozitățile, deja existente, între diversele grupuri și fracțiuni etnice și religioase ce locuiau în această zonă, decât să contribuie la formarea unei națiuni siriene (care de altfel era și foarte greu de realizat).

Hazardul istoriei face ca, după anul 1941, aceste teritorii să intre sub dominație britanică, ceea ce complică și mai mult situația din zonă. Astfel, sub o presiune a forțelor naționaliste și cu sprijinul britanicilor, francezii vor părăsi Siria în anul 1946, dar o vor considera tot timpul ca pe un teritoriul ce le-a aparținut și asupra căruia mai au un cuvânt de spus. Astfel, se explică angajamentul Franței, mai mult sau mai puțin vizibil, față de unele părți aflate acum în conflict în Siria.

Criza Suezului² a determinat Siria să semneze în noiembrie 1956 un tratat de alianță cu Rusia. Ulterior, regimul de la Damasc a beneficiat de un sprijin militar consistent din partea

¹ <http://www.descopera.ro/cultura/930477-istoria-lunii-septembrie>, (accesat în 4 martie, 2016).

² <http://www.torontosun.com/2012/02/10/syria-hasnt-changed-but-the-world-has>, (accesat în 4 aprilie, 2016).

rușilor. În cursul anului 2011, Federația Rusă a exportat armament în valoare de 1 miliard de dolari în Siria¹, iar nivelul contractelor în derulare, privind livrarea de tehnică de luptă, armament și muniție, se situează la peste 4 miliarde de dolari. Orice întrerupere a acestor contracte ar dezechilibra industria de armament din Federația Rusă, creând astfel multiple probleme la Kremlin.

Sprrijinul rusesc acordat Damasc-ului (unicul aliat din Orientul Mijlociu), vine a contracara poziția din ce în ce mai puternică a SUA, în regiune. O răsturnare a regimului Bashar-al-Assad cu ajutorul americanilor este oricând posibilă, dar acest lucru nu va însemna, în mod automat, și asigurarea păcii și a stabilității regionale. Libia, Afganistanul, Irak – sunt exemple cunoscute de toată lumea. Totodată, costurile politice ale Federației Ruse în zonă ar crește enorm în condițiile dispariției acestui ultim.ultim ce? Rușii sunt conștienți de acest lucru și, tocmai de aceea, susțin actualul regim sirian. Propunerea făcută de Serghei Ryabkov², ministru adjunct de externe rus, de a transforma Siria într-un stat federal, nu a întrunit acordul SUA și a aliaților ei europeni. În contextul crizei siriene, aceasta propunere a fost privită, mai degrabă, ca un *măr otrăvit* ce n-ar face altceva decât să consolideze pozițiile Federației Ruse în regiune. Explicația este foarte simplă. Excluderea kurzilor de la masa negocierilor de pace de la Genera, i-a determinat pe aceștia să ia o poziție fără precedent. În data de 16.03.2016, 150 de reprezentanți ai kurzilor reuniți în orașul Rmeilan, situat în provincia Hasakeh din nord-estul Siriei, sunt decizi să anunțe crearea unui stat federal purtând numele de Kurdistanul Sirian, ce ar îngloba cele trei așa-zis state kurde situate în nordul Siriei. Totodată liderii comunității Kurde din nordul Siriei avansează ideea federalizării Siriei, ca unică soluție pentru rezolvarea problemei siriene. Nu întâmplător, Abd Salam Ali, reprezentantul la Moscova al PYD (Democratic Union Party) din Siria, într-o declarație dată în aceeași zi de miercuri 16.03.2016, Agenției de Știri RIA Novosti, spunea că ”separarea provinciei Rojova situată în vestul Kurdistanului, nu este luată în calcul. Vom rămâne o parte a Siriei, dar sub forma unei federații”³.

Practic are loc o basculare a sprrijinului rusesc, acordat până acum regimului de la Damasc, către kurzii din nordul Siriei. Evident, această mișcare rusească pe tabla de șah siriană produce îngrijorare și nemulțumirea Ankarei. Turciei nu va recunoaște această federație kurdă, temându-se că și kurzii din sudul țării și din nordul Irakului vor dori să se alătore acestui demers. Crearea unui Kurdistan puternic ar încurca planurile Turciei de fi recunoscută ca o mare putere regională și ca un pol de stabilitate zonal.

O analiză geopolitică pertinentă ”nu poate face abstracție de forțele cultural-identitare care modelează realțiile politice, economice, de securitate dintr-un spațiu geografic determinat”⁴.

Mozaicul⁵ etnic și religios ce caracterizează Siria a făcut ca, într-o zonă relativ compactă, să locuiască suniți (circa 74%), șiiți (alawiți, isnașariți și ismailiți - circa 13%), creștini (circa 10%) și druzi (circa 3%). Kurzii sunt tot de religie sunită și reprezintă circa 9 %

¹ <http://middleeast.about.com/od/syria/a/Why-Does-Russia-Support-The-Syrian-Regime.htm>, (accesat în 4 aprilie, 2016).

² <http://in.reuters.com/article/mideast-crisis-russia-syria-idINKCN0W21TP>, (accesat în 4 aprilie, 2016).

³ <http://ekurd.net/syria-kurds-to-announce-federal-2016-03-16>, (accesat în 4 aprilie, 2016).

⁴ Cioculescu F. Șerban, ”Șiiți versus sunniți - un război ”de falie” în cadrul islamului,” *Revista ”GeoPolitica”*, Editura ”TOP FOR, București, 2006, p. 79.

⁵ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sy.html>. (accesat în 4 aprilie, 2016).

din totalul populației. Aceștia sunt localizați numai în nordul și nord-vestul țării, nefiind în relații prea bune, nici cu puterea de la Damasc și nici cu cea de la Ankara.

O notă aparte o fac șiiții alawiți. Aceștia se găsesc localizați pe coasta siriană a Mării Mediterane, într-o zonă muntoasă greu accesibilă. De-a lungul istoriei au beneficiat de sprijin din partea francezilor, iar, mai nou, zona în care locuiesc găzduiește o importantă bază militară rusească situată la Tartus. Aceștia au fost cooptați la guvernare atât în regimul Hafez al-Assad, cât și în regimul lui Bashar-al-Assad. Participarea acestora la viața politică izvorăște mai degrabă din neliniștea unei eventuale neacceptării la viața politică și socială siriană, respectiv la urmările acestui fapt.

Nu este și nu a fost un sprijin necondiționat pentru politica dusă de Damasc. Mai degrabă, alawiții își urmăresc interesul de a fi prezenți și a-și consolida această prezență, pe scena politică și socială siriană. Practic, are loc un „schimb” între aceștia și puterea de la Damasc. Primiilor li se asigură vizibilitate, Damascul cautând, astfel, să-ți păstreze aparențele de putere democrată, iar Damascul cere, și încă primește, sprijinul alawiților la guvernare, asigurându-se astfel implicit și de perpetuarea prezenței rusești în zona de coastă siriană din estul Mării Mediteraneene. Ce-i drept, sprijinul alawit ar putea înceta oricând, iar lucrul acesta crează îngrijorare atât la Damasc, cât și la Kremlin.

Amalgamul de interese ce se ciocnesc cu putere în Siria au degenerat într-un șuvoi neîntrerupt de conflicte sângeroase, culminând cu exodul nemaîntâlnit al populației autohtone către Turcia și mai departe, către țările Uniunii Europene.

În condițiile în care au avut loc numeroase conflicte, soldate cu mii de răniți și morți, reacția SUA nu a întârziat să apară, în primul rând prim promovarea susținută a acțiunilor umanitare în zonă.

Nu există interese strategice clare ale SUA în Siria. Mai degrabă, problema credibilității politicii externe americane este cea care impune acțiuni concrete din partea SUA. Dar și aici se impune o observație și anume, evenimentele din Irak au arătat că schimbarea regimurilor politice existente în Orientul Mijlociu nu conduce automat la rezolvarea problemelor din zonă.

Există un prag peste care SUA nu sunt dispuse să treacă în cazul unei eventuale intervenții în Siria. O eventuală intervenție cu siguranță poate avea loc, ca urmare a utilizării, de către regimul de la Damasc, a armelor de distrugere în masă. Dar acest lucru este greu de dovedit, în condițiile actuale din Siria, unde puzzle-ul de grupări și fracțiuni rivale se află într-o continuă mișcare browniană.

Părțile aflate în conflict sunt greu de distins, dat fiind faptul ca, în Siria, la ora actuală, fiecare luptă cu fiecare. Începută ca o revoltă, această mișcare a continuat ca un război civil, iar acum a eșuat într-un exod masiv al populației autohtone către Europa.

În acest exod masiv sunt atrași și alți cetățeni din țările din nordul Africii, Orientul Mijlociu, Afganistan și Yemen. Îngrijorarea europenilor este firească, cu atât mai mult cu cât, în rândul acestor refugiați își pot găsi adăpostul membri ai organizațiilor teroriste ISIS (Statul Islamic din Irak și Levant), respectiv Al-Qaeda, care pot pătrunde în Europa și unde pot executa atentate sângeroase soldate cu victime și însemnate pierderi materiale.

Acest val de emigranți aduce cu el și religia islamică, cautand, cu siguranță, să o impună într-o Europă, creștină prin excelență. „Ceea ce nu înțeleg, sau nu vor să înțeleagă capii Bisericii Catolice, este că în Orient populația musulmană asociază occidentalii cu catolicismul și cu cruciații, rănilor produse acestor popoare de cruciadele catolice și

colonialismul britanic și francez, au rămas nedindecate, și după un mileniu, musulmanii așteptând răbdători revanșa”¹.

Vom asista oare în Europa la exterminarea populației băștinașe, așa cum s-au petrecut lucrurile cu populația indiană acum 200 de ani în SUA?

Sau, prin faptul că această populație creștină este educată și dispune de nivel tehnologic ridicat, ea va reuși, la rândul ei, să impună un standard de viață ridicat” noilor veniți care, astfel, vor renunța la tradiționalismele și cutumele islamice vechi de sute de ani?

Sau poate se va naște o nouă civilizație care să adune trăsături atât de la vechii locuitori, cât și de la noii locuitori. Cert este un lucru, ne aflăm în fața unei noi provocări a istoriei ce se prefigurează a fi piatra de încercare a secolului al XXI-lea.

Anul 2016 va aduce la Washington un nou președinte. Este interesant de văzut dacă noua administrație continuă politica față de Siria a actualului Președinte Obama, sau va veni cu o nouă abordare. Nu trebuie să pierdem din vedere nici faptul că Arabia Saudită deține circa un sfert din rezervele de petrol și gaze de pe glob.

Schimbarea regimului de la Damasc cu un regim pro-american va impulsiona masiv transferul către Europa a acestor materii prime, via Siria. Este ceea ce Federația Rusă încearcă, cu disperare, să împiedice. Realizarea acestui scenariu ar duce la prăbușirea economică a Rusiei și la disoluția Federației Ruse.

În acest joc geostrategic este angrenată și Turcia. Populația kurdă din nordul Siriei este prinsă ca într-un clește între o Turcie ostilă și un Stat Islamic din Siria și Irak, care nu are o formă bine-definită, dar care întreprinde acțiuni concrete de o violență extremă, inclusiv asupra kurzilor.

Prăbușirea Imperiului Otoman ce a avut loc odată cu sfârșitul Primului Război Mondial a dus și la ieșirea Siriei de sub stăpânirea turcă. Cu toate acestea, țara a rămas în sfera de interese strategice a Turciei. Confruntările n-au încetat să apară. Astfel, „provincia Hatay eliberată de sub mandat francez”² în anul 1939, va fi rapid ocupată de către Turcia, stârnind mânia și revolta Damascului. Siria nu a încetat niciodată să revendice această provincie.

Turcia, pe de altă parte, susținând faptul că regimul Bashar-al-Assad nu respectă drepturile omului și nici normele de drept internațional, a acordat un sprijin consistent opoziției siriene și a căutat să obțină o poziție geostrategică privilegiată printr-o cooperare pe plan internațional cu Arabia Saudită și cu aliatele acesteia din Liga Arabă.

Aceasta explică oarecum și schimbarea de poziție vis-a-vis de accesul la resursele de petrol și gaze. Dacă, până nu cu mult timp în urmă, cea mai mare parte a acestor resurse erau importate din Federația Rusă, acum Turcia și-a schimbat orientarea, insistând asupra ideii construirii unui gazoduct pe ruta Qatar – Arabia Saudită – Irak – Siria – Turcia, iar mai departe, către Europa. Puterea de la Damasc, susținută de Rusia, s-a opus acestui proiect.

Prospecțiunile marine întreprinse de americani în estul Mediteranei, în anul 2010, au scos la iveală existența unor depozite marine imense de gaze naturale.

Această descoperire a dat startul unei competiții fără precedent între actorii geopolitici regionali. Israelul, Libanul, Siria și Turcia s-au angajat, fără menajamente, într-o luptă a cărei miză o reprezintă exploatarea și exportul acestor gaze naturale, către Europa. Conflictele între navele turcești și navele de prospecțiuni maritime americane și israeliene n-au întârziat să apară.

¹ Gheorghe Dragomir, *Europa cu capul în stele și cu trupul însângerat*, Editura „România în lume”, 2011, p. 208.

² <http://geopolitics.ro/pozitia-turciei-in-conflictul-din-siria/>, (accesat în 9 aprilie, 2016).

În Siria, Frăția Musulmană, susținută de către Turcia, Quatar, Arabia Saudită și SUA, se manifestă ca un factor puternic perturbator al puterii de la Damasc. Atentatele puse la cale de această organizație în Siria și atacurile asupra armatei guvernamentale siriene, au devenit o constantă în ultimii ani. Frăția Musulmană impută regimului Bashar-al-Assad, printre altele, apropierea de Iran vis-a-vis intențiile de exploatare a zăcămintelor de gaze din Estul Mării Mediterane, cu sprijinul Iranului, și de construire a unui gazoduct pe ruta Teheran-Damasc.

Totodată, orientarea Siriei către Iran, Rusia, China și India produce în primul rând îngrijorarea și nemulțumirea Arabiei Saudite, cea care se dorește a fi liderul de necontestat al lumii arabe.

Dispariția regimului Bashar-al-Assad și instaurarea unui regim pro-saudit ar duce la izolarea Teheranului, în jocul geopolitic regional, antrenând ulterior scoaterea Iranului de pe orbita geopolitică siriană. Arabia Saudită, împreună cu emiratele arabe din zona Golfului Persic, sunt principalii finanțatori ai rebelilor sirieni.

De altfel, statele Golfului văd în „Arabia Saudită un centru polarizant al lumii islamice și în același timp o putere regională care să le asigure securitatea față de creșterea rolului geopolitic iranian”¹.

Pe „tabla de șah siriană”, o poziție deloc lejeră, o are Iordania. Regimul de la Aman este cunoscut ca fiind pro-american. SUA, acordând sprijin Iordaniei, de multe ori s-a găsit în situația jenantă de a susține, implicit, și unele forțe iordaniene apropiate organizației Al-Qaida.

Iordania se află în vecinătatea Siriei și oricând poate fi cuprinsă de „vâlvătaia” siriană, cu atât mai mult cu cât, circa jumătate din populația ei este de origine palestiniană, fiind apropiată de opoziția siriană.

Orice extindere a conflictului intern din Siria peste granițele ei sudice și vestice ar „inflama” întreg Orientul Mijlociu.

SUA au căutat să limiteze dimensiunea acestui conflict, trimittând în Siria o baterie MIM-104 Patriot și un număr nespecificat de avioane de tip F-16. Acestea au participat, inițial, la exercitiul militar „Eager Lion”², apoi armamentul a rmas în Iordania, pentru a contracara orice răbufnire în regiune a conflictului intern sirian.

Cu toate acestea, opțiunile iordaniene nu pot fi decât două: ori devin țintă a islamiştilor radicali din Siria, ori, la rândul lor, atacă Siria alături de coaliția împotriva Statului Islamic. Și una și cealaltă din opțiuni nu par a asigura stabilitatea în Iordania. Este probabil și motivul pentru care regimul de la Aman se abține în a adopta o poziție tranșantă în conflictul din Siria.

O poziție oarecum similară au adoptat-o și oficialitățile de la Tel Aviv. Israelienii se tem că regimul președintelui sirian Bashar-al-Assad să nu fie înlocuit cu alt regim islamic, apropiat Iranului și organizației Hezbollah. Este motivul pentru care israelienii nu doresc să participe cu trupe, în cazul unei eventuale intervenții armate în Siria.

Sprijinul israelian pentru schimbarea regimului de la Damasc poate apărea doar dacă se înregistrează o apropiere vizibilă a acestui regim de puterea de la Teheran sau dacă organizația Hezbollah capătă un rol important în viața politică siriană.

În ultima perioadă, a crescut încrederea președintelui Bashar-al-Assad acordată armatei guvernamentale. Ofițerii acestei armate sunt marea majoritate șiiți alawiți, pro-iranieni și sprijinitori ai Hezbollah-ului. Se crează, astfel, premisele acordării sprijinului israelian pentru forțele ostile regimului de la Damasc.

¹ Vasile Simileanu, *Geopolitica și centre de putere*, Editura „TOP FORM”, București 2010, p. 334.

² <http://www.rumaniamilitary.ro/sua-trimite-avioane-si-rachete-patriot-in-iordania>, (accesat în 4 aprilie, 2016).

În ecuația relațiilor siriano-israeliene intervine și dosarul Înălțimilor Golan, teritorii locuite în cea mai mare parte de druzi. Este vorba de teritoriul situat între fosta graniță siriano-israeliană, înainte de “Războiul de Șase Zile” din 1967, și noua graniță stabilită ca urmare a Armistițiului semnat după terminarea acestui război.

După cucerirea ei de către Israel, în zonă s-au făcut investiții serioase de către statul israelian în infrastructura de comunicații, apă, electricitate, etc. Cu toate că, în toți anii scurși după 1967, nivelul de trai al druzilor a crescut semnificativ, aceștia și-au păstrat legăturile cu Siria, și mai precis cu locuitorii regiunii Jabal al-Druze.

De altfel, între anii 1921 și 1936, a existat un stat cu acest nume, în sudul Siriei, creat imediat după prăbușirea Imperiului Otoman. După anul 1936, Jabal al-Druze a fost încorporată Siriei, devenind regiune a acestei țări. Druzii și-au păstrat identitatea, indiferent că sunt locuitori ai Siriei sau ai teritoriilor ocupate de Israel, de pe Înălțimile Golan. De aceea, o intensificare a conflictului sirian, printre altele, poate angrena și o inflamare a situației din zona Înălțimilor Golan.

Germania, confruntată cu fenomenul emigrației masive din Siria, preconizează o creștere a presiunii interne și internaționale asupra regimului sirian, în procesul de tranziție de restabilire a păcii, iar liderii forțelor islamice de opoziție merg mai departe, susținând chiar eliminarea fizică a președintelui sirian, Bashar-al-Assad.

Franța s-a situat, din prima clipă a conflictului, de partea opoziției siriene. Repetatele violări ale drepturilor omului în Siria au fost sancționate imediat, cel puțin pe tărâm diplomatic, prin decizia Franței, luată în anul 2012, de expulzare a tuturor diplomaților sirieni acreditați la Paris. Măsuri similare au adoptat și SUA, Marea Britanie, Canada, Australia, Germania, Italia, Spania, Bulgaria și Olanda¹.

În toți acești ani, Franța și-a arătat disponibilitatea de a interveni armat, alături de SUA în Siria, pentru înlăturarea Președintelui Bashar-al-Assad. Aceste intenții au fost temperate atât de ruși, cât și de americani. Toată lumea a fost conștientă că o intervenție în forță pentru înlocuirea regimului sirian, va declanșa instabilitate în întreg Orientul Mijlociu și nu numai.

De aceea, acțiunile Rusiei și a unor țări din NATO s-au îndreptat cu precădere spre pozițiile ISIS, asta, cel puțin, la nivel declarativ. Guvernul de la Damasc a căutat să îndepărteze suspiciunea că ar deține arme chimice și c-ar intenționa să le utilizeze, asta pentru a nu deveni ținta rachetelor americane instalate pe teritoriul turcesc și pe cel iordanian.

Anomia instalată în cea mai mare parte a teritoriului sirian, nu a permis, de cele mai multe ori, identificarea autorilor masacrelor și distrugerilor care au avut loc, în acești ultimi ani, în Siria. Pe de alta parte, organizațiile de informații americane și occidentale s-au dovedit de multe ori copleșite de starea de fapt a lucrurilor din această țară, nereușind să ofere la timp date veridice decidenților nord-atlantici. De altfel, situația s-a dovedit a fi de cele mai multe ori, volatilă.

Stufoasa încrângătura de interese nu a permis decât maeștrilor, fini analiști și cunoscători ai jocului geopolitic regional, să adopte măsuri corecte și la timp. Astfel, decizia luată de președintele rus, Vladimir Putin, în data de 14.03.2016, de retragere a celei mai mari părți a forțelor armate ruse din Siria, a părut a fi surprinzătoare, cel puțin pentru observatorii mai puțin avizați asupra problematicei siriene.

¹ http://www.huffingtonpost.com/2012/05/29/syria-diplomats-expelled-_n_1552189.html, (accesat în 4 aprilie, 2016).

Această mișcare a fost îndelung studiată și pregătită. În fapt, ca urmare acestei decizii, Rusia iese din atenția opiniei publice, care începuse să-i impute consolidarea și implicarea militară excesivă în conflictul intern sirian. Mai mult, președintele rus Vladimir Putin reușește, astfel, să-și atingă patru obiective, și anume:

- (1) impunerea prezenței reprezentanților regimului Bashar-al-Assad, la Geneva, la masa tratativelor între părțile aflate în conflict în Siria (negocieri desfășurate sub auspiciile SUA);
- (2) menținerea regimului Bashar-al-Assad la conducerea Siriei (deziderat susținut de Moscova încă de la declanșarea evenimentelor din Siria, în anul 2011);
- (3) intensificarea rolului Rusiei în procesul de pace din Siria;
- (4) readmisia Rusiei la masa negocierilor cu țările vest-europene, după izolarea diplomatică produsă de anexarea Crimeei.

Evident, principalii perdanți ai acestei mișcări pe “tabla de șah” siriană sunt forțele de opoziție locale și țările vest-europene. Siria este la ora actuală într-o stare de ruină. Atacurile armatei guvernamentale siriene din ultimele luni, susținute puternic de aviația și tancurile rusești, asupra pozițiilor ISIS din Siria, au vizat și pozițiile opoziției locale, ostile regimului Bashar-al-Assad. Aceste poziții au fost considerabil slăbite permitându-se, doar sporadic, desfășurarea de acțiuni umanitare internaționale, atent controlate. De altfel, accesul liber al misiunilor umanitare în Siria reprezintă principalul obiectiv al administrației americane, însoțită evident de măsuri ferme, clare și transparente, de democratizare a vieții interne în această țară.

SUA se profilează a fi, de departe, “regina” și câștigătoarea “jocului de șah” sirian. Forța și prezența diplomatică și militară în regiune permit ca, pe termen mediu și lung, opțiunea americană de rezolvare a conflictului sirian să se impună, ca soluție unanim acceptată. Instaurarea păcii și adoptarea unor reale măsuri democratice, devin obiectivele majore ale americanilor în Siria, iar îndeplinirea acestora va fi monitorizată, dar mai ales controlată. În adoptarea metodelor și căilor de realizare a acestor obiective, SUA vor ține cont de experiența avută în Irak și Afganistan. Cu siguranța, vor apela la aliații nord-atlantici, printre care și România.

“Dosarul sirian”, la prima vedere, se arată destul de greu de gestionat.

România poate și trebuie să aibă un rol important în soluționarea pașnică a conflictului intern din Siria. România este singura țară din U.E. care are deschisă ambasada la Damasc și care, încă, se mai bucură de încrederea părților aflate în conflict (mai puțin ISIS). Primirea cotei de refugiați sirieni, convenită în cadrul U.E., de către România, însoțită de pregătirea unui număr de studenți sirieni, cu siguranță va contribui la normalizarea procesului de pace și de democratizare din Siria.

Totodată, participarea României la refacerea instalațiilor de prelucrare și transport a petrolului ar aduce un plus de stabilitate economică unei zone greu încercate, în ultimii ani, de conflicte interne.

Conflictele interne din Siria, în care toți erau împotriva tuturor, trebuie să se transforme într-un proces în care toți sunt alături și împreună cu toți. SUA le revine rolul de a urmări și controla desfășurarea acestui proces. Această sarcină, cu siguranță, va fi îndeplinită cu succes.

Bibliografie:

1. Cioculescu F. Șerban, ”Șiiți versus sunniți - un război ”de falie” în cadrul islamului,” *Revista ”GeoPolitica”*; Editura ”TOP FOR, București, 2006.
2. Dragomir Gheorghe, *Europa cu capul în stele și cu trupul însângerat*, Editura ”România în lume”, 2011.
3. Simileanu Vasile, *Geopolitica și centre de putere*, Editura ”TOP FORM”, București 2010.
4. <http://www.descopera.ro/cultura/930477-istoria-lunii-septembrie>. (accesat în 1 aprilie, 2016).
5. <http://www.torontosun.com/2012/02/10/syria-hasnt-changed-but-the-world-has>, (accesat în 4 aprilie, 2016).
6. <http://middleeast.about.com/od/syria/a/Why-Does-Russia-Support-The-Syrian-Regime.htm>. (accesat în 4 aprilie, 2016).
7. <http://ekurd.net/syria-kurds-to-announce-federal-2016-03-16>, (accesat în 4 aprilie, 2016).
9. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sy.htm>, (accesat în 4 aprilie, 2016).
10. <http://geopolitics.ro/pozitia-turciei-in-conflictul-din-siria/>, (accesat în 4 aprilie, 2016).
11. http://www.huffingtonpost.com/2012/05/29/syria-diplomats-expelled-_n_1552189.html, (accesat în 4 aprilie, 2016)